

Prof. Cemalettin Öner

(İSTANBUL TIP FAKÜLTESİ DEKANI)

«Yeni Yüksek Öğretim Yasası'nda, uygulamada faydalar getirecek kısımlar var. Yasanın en önemli özelliği, üniversitelerin idari özerkliğini kısmen kaldırmasıdır. Seçimler yerine atama sistemi getirmiştir. Bu yöntem, daha önce de üniversitelerde uygulanıyordu. Ancak, demokratik sisteme geçildiğinde seçim sistemi getirilmişti.

Yeni yasanın, bir diğer özelliği ise, üniversitelerde geçerli akademik ünvanların, bu usulleri almamış olan akademik okullara da eş değer olarak verilmesidir.

Önemli bir başka husus, gelişmemiş bölgelerdeki üniversiteler için gelişmiş bölge üniversitelerinden öğretim üyesi sağlanması esas alınmakla beraber, diğer yandan, öğretim üyelerinin kendi üniversitelerinde kalması, ortadan kaldırıldığından gelişmemiş bölge üniversitelerinin, öğretim üyesi yetiştirme olanağı da ortadan kalkmaktadır.

Bir endişemiz de, gelişmiş bölge üniversitelerinin, rotasyon nedeni ile akademik düzeylerinden değer kaybetmesidir. Yer değiştirmeler karşısında bazı ayrılmalar, istifalar olabilir. Oysa, bir profesörün, bir öğretim üyesinin yetiştirilmesi kolay olmaktadır.

Önemli bir diğer nokta da, Yasa'nın uygulanması sırasında üniversitelerin farklı nitelikler taşıması nedeni ile çıkacak zorluklardır. Fakülte kurullarının kurulabilmesi için, bölümlerin mevcut olması gerekir. Kimi üniversitelerde bölümler, kimilerinde kürsüler bulunmaktadır. Halbuki, son yasaya göre kürsüler lağvedilmiştir. Bu durumda yasal bir boşluk meydana gelmiştir. Bölüm başkanlıklarının nasıl kurulacağı konusunda daha yetkililer kurulların yol göstericiliğini bekleyeceğiz.

Bütün ümidimiz, yeni yasanın uygulanması sırasında çıkacak zorlukların yeniden düzeltilmesidir. Böylece, Yüksek Öğretim Yasası'nın olumlu yönde gitmesi mümkün olacaktır.»

Prof. Sedat İmre

(İ.Ü. ECZACILIK FAKÜLTESİ DEKANI)

«Kürsü sistemi kaldırılıyor. Yerine bölümlerin kurulması öngörülüyor. Bunun için zaman gerekecek. Halbuki, mekanizmanın biran önce yürümesi lazım. Genel olarak Yüksek Öğretim Yasası hakkında fikir belirtmek güc. Şimdi düzen tamamen değişti. Elimizden geldiğince yeni kanunu uygulamaya çalışacağız.»

Doç. Haydar Karabey

(DEVLET GÜZEL SANATLAR AKADEMİSİ, MİMARLIK FAKÜLTESİ)

«Bilimsel bilgiyi üreten ve yaşama sunan Üniversite'nin, bu yapı ve içerikte bir yasa ile çerçevelenmesinin; bilimin alternatifler oluşturma özelliğine ters düşebilir, tektipleştirilmiş, üstelik siyasal etkilere sonsuz açık yüksek öğrenimin amacıyla çelişeceğini ve sonuçta üniversitenin de varlığının sona er-

YÖK**İÇİN NE
DEDİLER****?**

YÜKSEK ÖĞRETİM YASASI; ÜNİVERSİTE, AKADEMİ VE YÜKSEK OKULLARDA YANKISINI SÜRDÜRÜYOR. YASAYLA İLGİLİ OLARAK HER KADEMEDEKİ ÖĞRETİM ÜYE VE GÖREVLİSİNİN GÖRÜŞLERİNİ AÇIKLAMAYI SÜRDÜRÜYORUZ.

ceği öngörülebilir. Bu sonucun YÖK ile varılmak istenen amaçla uyumlu olup olmadığı tartışılmalıdır.»

Prof. Kemal Kafalı

(İSTANBUL TEKNİK ÜNİVERSİTESİ REKTÖRÜ)

«Üniversitemiz'de yeni yasanın gereklerini yerine getirmek üzere kuruluşları tamamlama yoluna gittik. İlk olarak fakülte kurullarını oluşturduk. Yarın öğleden sonra yeni senatomuz toplanarak Üniversitelerarası Kurul için 1, Üniversite Yönetim Kurulu için 3 profesörü seçecek. İstanbul Teknik Üniversitesi olarak hiç bir kopukluk yaratmadan, iyi bir anlayış ile yeni yasanın gereklerini yerine getirmeye çalışıyoruz. Bu işi yaparken yasa üzerinde çalışan hukukçularımız yasa maddelerini titizlikle inceliyorlar. Uygulama sırasında çıkabilecek bazı sakıncaların, daha üst kurumların yardımı ile çözümleneceğine inanıyorum.»

Prof. Melih Tümer

(İ.T.İ.A., SİYASAL BİLİMLER FAKÜLTESİ DEKANI)

«Yüksek Öğretim Kanunu'nu iki yaklaşımla ele almak istiyorum: Birincisi Akademilerin durumları ile ilgilidir. İkinci yaklaşım ise tüm yüksek öğretim kurumları için yasanın öngördüğü örgütlenme biçimi, bunun işlerliği ve yaratacağı sonuçlarla ilgili olacaktır.

2547 sayılı yasa, binlerce Akademi öğrencisinin yüksek öğrenim gördüğü ve yüzlerce değerli Akademi öğretim elemanının bilimsel öğretimi ve çalışma ile yayın faaliyetlerinde bulunduğu Akademileri, geçici 28 inci maddesi ile, içinde kendi temsilcileri bile olmayan bir üst kuruluşa teslim etmektedir. Bu acıdan Akademiler için belirsizlikler daha çok artmıştır. Yine bu

nacak kişilerin çoğunlukta olduğu bir kurula teslim ediyor. Üniversite ve fakültelerin yönetim organları göstermelik hale gelirken, rektörler, derslerin içeriğine müdahale etmeye varacak kadar yetkilerle donatılıyor. Rektörün katılmadığı düşünceleri savunan her bilim adamı ve kadını sürgün ve tasfiye tehdidiyle karşı karşıya bırakıyor. Yani bilimsel düşünce ayrılıklarını bir cezalandırma haline getiriyor. Aslında aynı adı taşımaya devam etse bile, üniversitenin bir kavram olarak Türkiye'den ihraç edilmesine çok da şaşmamak gerek. Çünkü, yasa yüksek öğretimin amacını tek tip insan yetiştirmek olarak ilan ediyor. Amaç bu olunca doğal olarak üniversiteye de gerek duyulmaz.»

Prof. Vahit Kumbasar

(İTÜ MÜHENDİSLİK VE MİMARLIK FAKÜLTESİ DEKANI)

«Kanunla ilgili herhangi bir diyeceğim yok. Söyleyecek söz yok.»

Prof. Aziz Ergin

(İTÜ MAKİNA FAKÜLTESİ DEKANI)

«Yeni kanun çıkmıştır. Hepimize hayırlı olsun.»

Doç. Bülent Tanör

(İSTANBUL ÜNİVERSİTESİ HUKUK FAKÜLTESİ)

«Yeni yasayla artık çağdaş anlamda bir üniversiteden söz edebilmek güçleşmiştir. Bunun, ülkemizin gelecekteki bilim ve öğretim hayatında çok olumsuz etkilere yol açacağından korkulur.»

Dr. Reşit Canbeyli

(BOĞAZİÇİ ÜNİVERSİTESİ, SOSYAL BİLİMLER BÖLÜMÜ)

«Bu yasa, üniversiteleri ve akademileri aynı dar çerçeveye içine sıkıştırmakta idari ve bilimsel özerkliği kaldırmakta ve akademik kariyeri, akademik olmayan kıstaslarla değerlendirmeye ve denetime açmaktadır. Bir yandan hiyerarşik bir üst yapıyı oluşturan kurallara, öte yandan katı denetim, gözetim ve atama maddelerine ağırlık veren bu yasanın öngördüğü, ancak yüksek öğretim olabilir, bilimsel eğitim değil.»

Prof. Oya Köymen

(BOĞAZİÇİ ÜNİVERSİTESİ İKTİSAT BÖLÜMÜ)

«Kanımca, Yüksek Öğretim Yasası ile, üniversitelerde bugüne kadar sınırlı da olsa varolan demokratik işleyişler tamamen ortadan kaldırılmakta, bir anlamda bilimsel çalışmanın emir-itaat zinciri içinde yapılabileceği varsayılmaktadır. Özellikle toplumsal bilimlerden, bağımsız ve özgür düşünme, araştırma ve bunların sonuçlarını değerlendirme olanakları olağanüstü daraltılmaktadır. Tüm öğretim elemanlarının ve bilimsel çalışmaların değerlendirilmesinin bilimsel jüri yerine, çok az sayıda yönetici kişinin takdirine bırakılmasının sakıncaları açıktır.»

Dr. Taha Parla

(BOĞAZİÇİ ÜNİVERSİTESİ SOSYAL BİLİMLER BÖLÜMÜ)

«Yeni Yüksek Öğretim Kanunu, bilimsel araştırma ve eğitimin asli garantisini olan idari özerkliği tamamen kaldırdığı için akademik özerkliği de fiilen hükümsüz kılmaktadır. Tam bir hiyerarşi içinde yürütme organınca atanan ve dolayısıyla kendi meslektaşlarına karşı hiçbir sorumluluğu olmayan yöneticilerin denetimine alınan bir üniversite camiasından bilimsel araştırma ve eğitim değil, ancak yürütme organının direktifleri doğrultusunda dar bir teknik öğretim beklenabilir.»

Doç. Burhan Şenatalar

(İSTANBUL ÜNİVERSİTESİ SİYASAL BİLİMLER FAKÜLTESİ)

«Bu yasayla üniversite özerkliğine, düşünce ve bilim özgürlüğüne, öğretim elemanlarının iş güvencesine ağır bir darbe indirilmiştir. Yasayla bilimsel özerkliğe dokunulmayıp, idari özerkliğin sınırlandırıldığı görüşü boş bir iddiadır. İdari özerklik olmadan, bilimsel özerklik olmaz. Dekanlarını ve rektörünü seçemeyen, akademik ünvanların verilmesinde son söz sahibi olamayan, dersleri ve yayınları siyasal organlarca denetlenen bir üniversitede özerkliğin olmadığı açıktır. Özerkliğin ortadan kaldırılışı, bilimsel çalışmalarda, özellikle toplumsal bilimlerde büyük bir engel yaratmaktadır. Akademik mesleğe girişten, profesörlüğe kadar öngörülen aşamalar ve atamalar iş güvencesini ortadan kaldırmaktadır. Bu da akademik çalışmaların baltalayacaktır. Bu yasa sonucunda, gençlerin akademik mesleğe girme eğilimi çok zayıflayacağı gibi, bugün üniversitelerde çalışanların bir bölümü de (özellikle asistanlar) zaman içinde görevlerinden ayrılacaklardır. Sonuçta, üniversiteler hem kadro bakımından hem elemanların çalışma koşulları bakımından gerileyecek, öğretim ve araştırma düzeyi düşecektir.»